

СЕКЦІЯ 2
ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ДЕРЖАВИ, БІЗНЕСУ, НАУКИ,
ОСВІТИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

УДК 338.244

Курах Олександр
аспірант кафедри економіки та фінансів
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Науковий керівник: Панухник Олена
доктор економічних наук, професор
завідувачка кафедри економіки та фінансів
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Oleksandr Kurah
Postgraduate Student
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

Scientific supervisor: Olena Panukhnyk
Doctor of Sciences (Economics), Professor
Head of the Economics and Finance Department
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

**ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СФЕР ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ,
ЩО ОХОПЛЕНІ ПРОЦЕСАМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ**
**FEATURES OF SPHERES OF PUBLIC ADMINISTRATION COVERED BY
DECENTRALIZATION PROCESSES IN UKRAINE**

Розуміння передумов необхідності та можливих напрямків змін у підходах до управління бізнес-процесами в територіальних громадах є важливою компонентою комплексної моделі смарт та інклюзивного розвитку.

Радикальні трансформації були характерні для суспільства і в минулому, наприклад, винахід друкарського верстата у 15 столітті, промислова революція 19 століття, яка повністю змінила підходи до організації та ведення виробництва, використання конвеєра у 20 столітті та революція штучного інтелекту у 21 столітті. Сучасні тенденції у розвитку технологій налагодження та реалізації виробничо-збутових процесів, управлінських підходів до функціонування бізнес-структур, територіальних громад, регіонів та держав враховують цінність локального підходу як наслідок все більш невизначеного глобального середовища.

Однією із ключових реформ незалежної України є децентралізація, яка передбачає часткову передачу повноважень та ресурсів від центральних органів влади до органів місцевого самоврядування з метою розширення можливостей територіальних громад, забезпечення сталого соціально-економічного розвитку регіонів.

У Табл. 1 подана характеристика сфер державного управління, які охоплені процесами децентралізації.

Таблиця 1

Характеристика сфер державного управління, що охоплені процесами децентралізації

Сфера державного управління, охоплена децентралізацією	Характеристика прояву децентралізації в різних сферах державного управління
Адміністративна	Перерозподіл повноважень між центральними та місцевими органами влади в результаті утворення адміністративно-територіальних одиниць (оновлення розмежування повноважень та відповідальності між органами влади різних рівнів)
Фіскальна	Трансформація міжбюджетних відносин із акцентом на забезпечення достатності фінансових ресурсів територіальних громад та можливостей їх використання «на місцях» (зміни у бюджетному та податковому законодавстві)
Секторальна	Передача відповідальності за надання публічних послуг із загальнонаціонального на місцевий рівень (освіта, охорона здоров'я, житлово-комунальне господарство тощо)

Джерело: сформовано автором самостійно

Поєднання проявів адміністративних, фіскальних та секторальних зрушень стали результатом багатьох теоретичних напрацювань, які доводять ефективність цих змін і знайшли своє втілення в економіці України.

Історичними передумовами розгортання децентралізаційних тенденцій в Україні була потреба заміни високоцентралізованої системи управління, яка залишалася ще з радянських часів, та процеси європейської інтеграції.

Як наголошує Стогова О., чинний адміністративно-територіальний устрій України сформувався відповідно в умовах радянської командно-адміністративної системи управління, принципом якої була жорстка централізація. Існуючий адміністративно-територіальний устрій не відповідає новим викликам демократичної правової держави та стримує розвиток місцевого самоврядування і заважає формуванню ефективної регіональної політики в умовах децентралізації [1, С. 208].

Локальні ініціативи часто залишалися нереалізованими через ускладнені комунікації та відсутність повноважень оперативно вирішувати нагальні проблеми на місцевому рівні.

Із ухваленням рішень щодо європейської інтеграції України стало очевидно, що така інтеграція можлива лише за умови дотримання принципів субсидіарності та місцевої демократії, які закріплені в Європейській хартії місцевого самоврядування та реалізується на основі Концепції реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади.

Схвалена Кабінетом Міністрів України 01 квітня 2014 р. Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні передбачає децентралізацію, створення належного матеріальні (майно, зокрема земля у власності територіальних громад), фінансові (податки та збори, пов'язані з територією відповідної адміністративно-територіальної одиниці) та організаційні умови для забезпечення виконання органи місцевого самоврядування власними та делегованими повноваженнями.

Тому намагання доручення до європейського співтовариства стало потужним прискорювачем прогресивних змін у децентралізаційних процесах.

Перелік використаних джерел:

1. Стогова О. В. Адміністративно-територіальна реформа в Україні як складова процесу децентралізації влади. Сучасне суспільство. 2017. Вип. 2 (14). С. 207-217